

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's)
Kritisch doorgelicht

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's)

Een *ZEGEN* of een *GESEL* voor de ontwikkelings samenwerking ?

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's)
Kritisch doorgelicht

INHOUDSTAFEL

1.	Inleiding.....	3
A.	Doelstellingen Belgische Ontwikkelingshulp.....	3
B.	Organisatie Belgische Ontwikkelingshulp.....	4
C.	De rol van de NGO's in de ontwikkelingshulp.....	5
2.	Aantal NGO's ?.....	6
3.	Hoeveel subsidies krijgen de NGO's ?	7
A.	Subsidies vanwege de overheden	7
i.	Subsidies uit Europese Instellingen.....	7
ii.	Subsidies van de Federale Overheid.....	7
iii.	Subsidies vanuit het Overlevingsfonds	7
iv.	Subsidies van andere federale overheidsdiensten Vlaamse/Waalse overheid, Provincies en gemeenten.....	8
v.	Subsidies van de Nationale Loterij.....	8
B.	Inkomsten uit giften en akties.....	8
C.	Totaal inkomsten	8
4.	Worden deze overheidsgelden correct besteed ?.....	9
A.	Bevindingen Belgisch Rekenhof.....	9
B.	Bevindingen Frans Rekenhof	10
C.	Studie door ActionAid International	11
D.	NGO's en winsten	11
E.	Belgische kosten NGO's.....	12
F.	Getuigenissen van ex-NGO medewerkers	13
5.	Vragen ivm ethiek ?.....	14
A.	Vragen ivm fondsenwerving	14
i.	Bedelbrieven.....	14
ii.	Fondsenwerwers.....	14
B.	Vragen ivm transparantie	15
C.	Vragen ivm correcte informatie	15
6.	NGO's en politieke invloed.....	16
A.	Invloed op de Belgische politiek	16
i.	Democratisch mandaat van NGO's ?	16
ii.	Politiek lobbywerk	16
B.	Invloed op de Europese Unie.....	20
7.	Besluit	21
8.	Bronnenvermelding.....	23

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

1. Inleiding

A. Doelstellingen Belgische Ontwikkelingshulp

De Belgische ontwikkelingshulp wordt geregeld door de wet op de Internationale samenwerking van 25 mei 1999 en concentreert zich op 5 sleutelfactoren :

- Onderwijs en vorming
- Gezondheidszorg
- Lanbouw en voedselzekerheid
- Basisinfrastructuur
- Maatschappijopbouw en conflictpreventie

Een van de belangrijkste krachtlijnen van de Belgische ontwikkelingshulp is het **doeltreffend gebruik van ontwikkelingshulp**. De hulp moet worden afgestemd op de ontwikkelingsprioriteiten van het partnerland.

Bovendien streeft de **Milenniumcampagne** (ondertekend door 189 landen in 2000 binnen de VN) ernaar om tegen 2015 de grootste hongersnood en armoede uit de wereld te helpen.

De Millennium Development Goals (**MDG's**) zijn de absolute prioriteiten die moeten gerealiseerd worden tegen 2015. Deze **MDG's** zijn :

- Grootste armoede en hongersnood uitbannen
- Basisonderwijs voor iedereen
- Gelijkheid tussen mannen en vrouwen
- Kindersterfte terugdringen
- Gezondheid van moeders verbeteren
- Strijd leveren tegen HIV, malaria en andere ziekten
- Actief werken aan een duurzaam milieu
- Werken aan een mondiaal partnership voor ontwikkeling

De Millenniumcampagne is zeer ambitieus, en kan enkel maar worden gerealiseerd indien de beperkte middelen die beschikbaar zijn voor Ontwikkelingssamenwerking op de meest doeltreffende wijze worden ingezet ter realisatie van de MDG's.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

B. Organisatie Belgische Ontwikkelingshulp

De Belgische overheid spendeerde in 2005 1,58 miljard Euro (0,53% van Bruto Nationaal Inkomen) aan ontwikkelingssamenwerking.

De Belgische federale ontwikkelingssamenwerking wordt voor een belangrijk deel gecontroleerd door DGOS (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking, met een budget van 854 miljoen Euro) en wordt uitgevoerd door verschillende actoren :

- De Belgisch Technische Coöperatie (**BTC**) voert de “gouvernementele samenwerking” uit. Deze programma’s geven steun aan 18 landen, waarvan 13 in Afrika. Hierin werd in 2005 180 miljoen Euro geïnvesteerd.
- De **NGO's** voeren de “niet-gouvernementele samenwerking” uit. DGOS financiert deze campagnes op basis van vijfjarenprogramma’s. De steun aan NGO's bedroeg in 2005 184 miljoen Euro.
- Een 20-tal internationale organisaties voeren de “multilaterale ontwikkelingssamenwerking” uit. Dit maakt ongeveer 45 % uit van de DGOS-begroting. Deze post vertegenwoordigt 395 miljoen Euro.
- Het Belgisch Overlevingsfonds financiert programma’s tegen ondervoeding in Afrika. Dit fonds wordt gefinancierd door de Nationale Loterij, en werkt samen met een 18-tal **NGO's** en keurde in 2005 voor ongeveer 39 miljoen Euro aan nieuwe projecten goed

Behalve vanuit het DGOS budget werd er op Federaal niveau nog 7 Miljoen Euro subsidies gegeven aan NGO's voor het verstrekken van noodhulp vanuit het Departement Buitenlandse Zaken.

Vanuit andere federale overheidsdiensten, het Vlaams/Waals gewest en gemeenschap, en de Provincies en gemeenten werd ook ongeveer 114 miljoen Euro aan subsidies bij elkaar gebracht. Er is geen uitsplitsing beschikbaar van de besteding van dit bedrag.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

C. De rol van de NGO's in de ontwikkelingshulp

Deze studie richt zich specifiek op de rol van de NGO's in de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Meer specifiek willen we onderzoeken in welke mate de NGO's efficiënt zijn in het realiseren van de MDG's van de Millenniumcampagne van de Verenigde Naties.

NGO's zijn privé-organisaties die vnl actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en maatschappelijk werk.

Zij ontvangen hiervoor zeer belangrijke subsidies van de overheid. Deze overheidssubsidies worden aangevuld met giften vanuit het grote publiek en lidgelden. De NGO's zijn autonoom in de besteding van deze middelen, en wensen een minimum aan overheidsinmenging.

Het is echter essentieel dat deze middelen correct en efficiënt worden gebruikt :

- De middelen moeten worden gebruikt voor de doelen bepaald in de statuten van de NGO (de doelen waarvoor de overheid beslist heeft om subsidies te betalen), en deze doelen moeten perfect aansluiten bij de MDG's van de Millenniumcampagne.
- De middelen moeten efficiënt worden gebruikt, zodanig dat een maximaal deel van de overheidssubsidies bij de hulpbehoevenden terecht komen.

Indien de ontvangen subsidies niet correct of efficiënt wordt ingezet, betekent dit dat overheidsgeld bedoeld voor ontwikkelingshulp niet bij de hulpbehoevenden raakt.

Op dit ogenblik zijn er teweinig controles door de overheid om te garanderen dat de ongeveer 360 miljoen Euro overheidssubsidies die de Belgische NGO's ontvangen op de meest efficiënte manier worden benut.

En dit kan mensenlevens kosten : iedere 24 € die niet correct of efficiënt besteed wordt had een cholera patiënt kunnen redden , iedere 40 € kon een lepra of TBC patiënt gered hebben, iedere 1 € had één van de kinderen in leven kunnen houden die om de 5 seconden door ondervoeding sterven ...

De subsidies die de Belgische NGO's ontvangen van de overheid , zijn voldoende om 1.000.000 kinderen van de hongerdood te redden of om wereldwijd alle nieuwe lepra en TBC patiënten te genezen (in totaal 9 tot 10 miljoen patiënten per jaar)

Helaas wordt een belangrijk deel van dit geld vaak uitgegeven in België aan studies, sensibilisering en politieke actie, loonkosten, ...

Ook voor de bedragen uitgegeven door de NGO's in ontwikkelingslanden, dient te worden onderzocht of de bestedingen op de meest doeltreffende wijze gebeuren, en in functie van de MDG's.

Onze overheid heeft dus een zeer grote morele verantwoordelijkheid om te garanderen dat het ontwikkelingsgeld dat wordt verdeeld naar NGO's op de best mogelijke manier gebruikt wordt. Op dit ogenblik bestaat deze garantie niet.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

2. Aantal NGO's ?

NGO's zijn ontstaan sinds 1960, nu zijn er wereldwijd meer dan 50.000 NGO's.

Het aantal NGO's groeit enorm snel . Op Europees niveau zijn er meer dan 1.800 NGO's die in aanmerking voor subsidies komen.

Ook in België ligt het aantal NGO's zeer hoog :

- Bij de ACODEV federatie zijn 87 Belgische NGO's aangesloten
- Bij de COPROGRAM federatie zijn nog eens 63 NGO's aangesloten
- Bovendien zijn er tal van NGO's die aangesloten zijn bij koepels (11.11.11 en CNCD), of niet aangesloten zijn bij een federatie of koepel.

In België bestaan dus tussen de 150 en 200 NGO's , waarvan de grote meerderheid zeer belangrijke subsidies ontvangen vanwege de overheid.

Het feit dat het aantal NGO's zo snel groeit, doet bij sommige commentatoren de twijfel groeien over de werkelijke bedoelingen van sommige NGO's.

Vele NGO's zijn natuurlijk actief in hetzelfde actiedomein in dezelfde regio. Dit leidt soms tot concurrentie tussen NGO's. Een duidelijk voorbeeld was de tsunami-ramp waar er zoveel NGO's aanwezig waren in de regio, dat zij elkaars werking vaak hinderden.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

3. Hoeveel subsidies krijgen de NGO's ?

De NGO's beschikken over zeer belangrijke financiële middelen.

Ze halen een deel van hun werkingsmiddelen uit lidgelden en giften. Een belangrijk deel van hun werkingsmiddelen ontvangen ze via subsidies van de Federale Overheid, de Provincies en steden, de Vlaamse Overheid en de Europese Instellingen.

Uit een cijferanalyse van Coprogram blijkt dat de NGO's ongeveer 50 % van hun werkingsmiddelen verkrijgen via subsidies van de overheid, de overige 50 % halen zij uit giften, lidgelden en legaten.

Over hoeveel geld gaat het ?

A. Subsidies vanwege de overheden

De cijfers hieronder zijn gebaseerd op het "Activiteitenverslag 2005" van DGOS (pg 68-69) en op de begrotingsdocumenten van het Europees Parlement.

i. Subsidies uit Europese Instellingen.

Alleen al uit het budget "ontwikkelingssamenwerking" ontvangen de Europese NGO's jaarlijks tot 2,5 miljard Euro (op een totaal budget van ongeveer 5 miljard Euro). Bovendien ontvangen NGO's ook subsidies uit EDF (European Development Fund). EDF wordt rechtstreeks gefinancierd vanuit de lidstaten, en heeft een werkkapitaal van ongeveer 4 miljard Euro per jaar. Het is niet bekend hoeveel de NGO's ontvangen vanuit EDF.

De Belgische NGO's krijgen hier tot **100** miljoen Euro (waarvan 44 miljoen Euro voor 47 van de Coprogram NGO's).

Bovendien worden ook uit andere Europese budgetten de NGO's gesubsidieerd (fair trade, education, ...)

ii. Subsidies van de Federale Overheid

In 2005 heeft het DGOS **184** miljoen Euro geïnvesteerd in NGO's.

Vanuit Buitenlandse Zaken is in 2005 **7,2** miljoen Euro steun gegeven aan Noodhulp via NGO's

iii. Subsidies vanuit het Overlevingsfonds

In 2005 keurde het Overlevingsfonds voor **39** miljoen Euro nieuwe projecten goed voor de NGO's.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) **Kritisch doorgelicht**

iv. Subsidies van andere federale overheidsdiensten Vlaamse/Waalse overheid, Provincies en gemeenten

In 2005 totaal spendeerden zij 140 miljoen Euro aan ontwikkelingshulp. Vermoedelijk ging hiervan 20 % naar NGO's , wat neerkomt op **28 miljoen Euro**

v. Subsidies van de Nationale Loterij

Schenkt jaarlijks meer dan 70 miljoen Euro subsidies aan DGOS voor ontwikkelingssamenwerking NGO's, financiert het Overlevingsfonds, en stort bovendien nog **1,6 miljoen Euro** rechtstreeks naar het Rode Kruis

De Belgische NGO's krijgen dus ongeveer **360 miljoen Euro overheidsgeld per jaar**, om hun werking mee te financieren.

B. Inkomsten uit giften en acties

Bovenop deze subsidies ontvangen de NGO's natuurlijk nog de lidgelden van hun leden, de giften van het grote publiek en het bedrijfsleven, erfenissen en opbrengsten van acties.

Voor de NGO's aangesloten bij COPROGRAM alleen vertegenwoordigd dit 78 miljoen Euro.

Grotere NGO's halen per jaar snel 4 tot 5 miljoen Euro aan giften en schenkingen op.

Bovendien is er recent een sterke stijging van het aantal erfenissen dat wordt nagelaten aan humanitaire organisaties. Voor sommige organisaties loopt het bedrag op tot 8 miljoen Euro per jaar.

Ook de steun vanuit het bedrijfsleven zit in de lift : volgens een studie gepubliceerd in De Tijd geven 6 op de 10 bedrijven geld voor het goede doel.

Uit cijfers van Coprogram blijkt dat NGO's gemiddeld 50 % van hun middelen halen uit subsidies (360 miljoen E), en de overige 50 % uit lidgelden, giften, legaten en acties.

De inkomsten uit giften, acties, erfenissen, ... zijn dus even hoog als de overheidssubsidies en bedragen dus ook ongeveer 360 miljoen Euro.

C. Totaal inkomsten

Het totale budget waarover de Belgische NGO's beschikken zou dus oplopen tot 720 miljoen Euro per jaar.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) **Kritisch doorgelicht**

4. Worden deze overheids gelden correct besteed ?

De NGO's krijgen deze grote bedragen om te voldoen in een specifiek omschreven opdracht. Zij worden ook verondersteld om zo efficiënt mogelijk te werken, zodanig dat een maximaal deel van dit geld bij de hulpbehoevenden terecht komt.

Bovendien moeten de bestedingen door de NGO's met absolute prioriteit zijn afgesteld op de MDG's van de Milleniumcampagne van de Verenigde Naties.

Hier blijkt bij vele NGO's een probleem te zijn :

- Er is te weinig transparantie ivm de besteding van de middelen. Dit is niet alleen mbt de uitgaven in België, maar ook mbt de uitgaven in het partner-land.
- Het overheids geld wordt soms voor doelen ingezet die niet overeenkomen de beleidsdoelstelling van de overheid en met de MDG's van de Milleniumcampagne.
- Vele NGO's spenderen een groot deel van hun subsidies aan studies, reclame, consultants, ... zodat slechts een beperkt deel van de overheids subsidies bij de echte hulpbehoevenden terecht komt. Andere NGO's transfereren grote sommen naar hun internationaal moederbedrijf.

Verschillende instanties hebben reeds aan de alarmbel getrokken, maar toch blijft het probleem van het ondoorzichtig aanwenden van de overheidssubsidies bestaan.

De Nationale Loterij heeft bv bevestigd geen zicht te hebben op de besteding van 113 miljoen Euro subsidies die zij jaarlijks schenkt (een belangrijk deel hiervan aan NGO's)

A. Bevindingen Belgisch Rekenhof

Het Belgische Rekenhof had in 1997 aanbevelingen geformuleerd aan het Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingsamenwerking ivm NGO's. Sindsdien zijn de subsidies van de Federale overheid naar NGO's verdubbeld, maar de aanbevelingen zijn nog steeds niet volledig uitgevoerd.

Het Rekenhof heeft na een audit dan ook verschillende bezwaren geformuleerd tegen de financiering van de NGO's :

- De financiering van NGO's voldoet nog steeds niet aan de Parlementaire aanbevelingen
- Onvoldoende controle of de NGO's de doelstellingen waarvoor ze subsidies ontvangen wel realiseren.
- Te weinig controle of de doelstellingen van de NGO's wel zijn afgesteld op de beleidsdoelstellingen van de Federale Overheid.
- Te weinig controle of de effectieve aanwending van middelen door de NGO's wel conform is met de doelstellingen van de overheid..
- Geen pro-actieve controles worden uitgevoerd, enkel re-actieve controles wanneer problemen zijn vastgesteld.
- Te weinig controle door de overheid op de boekhouding van de NGO's
- Het Financieel verslag (bijlage bij jaarverslag van de NGO) is meestal te algemeen, wat niet toelaat om de correcte uitvoering van het actieplan waarvoor subsidie ontvangen was, te controleren
- Lokale coöperanten krijgen vaak (bovenop hun normaal loon, kinderbijslag, gezinssubsidie, ervaringssubsidie, verzekeringen, vormingskosten) extra weddetoelages en vergoedingen : extra lokale wedden, extra dagvergoedingen, extra verzekeringen, extra groepsverzekeringen, ...

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) **Kritisch doorgelicht**

- Administratie kosten zoals revisor//bank/post/kantoorkosten worden opgenomen in de lokale functioneringskosten ipv administratiekosten. Op deze functioneringskosten wordt dan soms nog een forfaitaire administratiekost berekend.
- Bepaalde NGO's gebruiken een belangrijk deel van hun subsidies voor restaurantkosten, onkostennota's, reis- en verblijfskosten, ... zonder dat hierop voldoende controle mogelijk is
- NGO's springen niet steeds voldoende spaarzaam om met de subsidies en giften die zij ontvangen. Zo laten zij het vaak na om bij grote aankopen of investeringen offertes te vragen bij verschillende leveranciers, om hun goederen of diensten zo goedkoop mogelijk aan te schaffen.
- Onvoldoende opvolging op de controle van NGO's door onafhankelijke experts. Vaak is de kwaliteit van de lokale auditverslagen onvoldoende.

B. Bevindingen Frans Rekenhof

De tsunami ramp vond plaats in december 2004.

Honderdduizenden mensen stierven in Thailand, Indonesië, Sri Lanka, Zuid-India. De materiële schade was enorm.

In alle westerse landen is er een grote solidariteitscampagne gestart, die zeer grote bedragen aan tsunami-hulp heeft verzameld.

Het rekenhof in Frankrijk heeft in januari 2007 een audit uitgevoerd op de manier waarop de Franse NGO's de tsunami hulp hebben aangewend.

32 NGO's werden gecontroleerd, zij hadden in totaal 288 miljoen Euro aan giften ontvangen van prive personen en bedrijven om tsunami hulp te verstrekken. Bovendien had de overheid nog 34 miljoen Euro extra subsidie gegeven.

18 maanden na de tsunami ramp werd geanalyseerd hoe de fondsen aangewend zijn geweest :

- 21 miljoen Euro is besteed aan noodhulp, onmiddellijk na de tsunami
  - De lange termijn hulp lijkt echter niet of zeer traag op gang te komen, waardoor op 31 december 2005 grote sommen nog op de bank rekeningen van de NGO's stonden, en niet waren uitgekeerd aan de hulpbehoevenden. Enkele frappante voorbeelden :
    - Het Franse **Rode Kruis** had 115 miljoen Euro tsunami-hulp verzameld. Op 31 december 2005 hadden zij hiervan nog 98 miljoen Euro op hun bankrekening staan
    - "**Secours Catholique**" had 36 miljoen Euro ingezameld, maar op 31 december 2005 stond hiervan nog 29 miljoen Euro op hun bankrekening
- En dit terwijl in het tsunami gebied er nog steeds een zeer hoge nood is aan structurele steun en wederopbouw ...

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

C. Studie door ActionAid International

Deze internationale studie heeft onderzocht welk % van de ontwikkelingshulp effectief bij de hulpbehoevenden terecht kwam ("real aid") en welk % van de ontwikkelingshulp niet bij deze hulpbehoevenden terecht kwam ("spookhulp").

Deze studie heeft aangetoond dat wereldwijd 61 % van alle ontwikkelingshulp "spookhulp" is. De voornaamste redenen voor hiervoor zijn :

- Foutieve doelstellingen van ontwikkelingshulp
- Te dure en niet efficiënte technische ondersteuning en consultants
- Slechte coördinatie (ook tussen verschillende NGO's die vaak als onderlinge concurrenten werken)
- Te veel geld geïnvesteerd in administratie

ActionAid vermeldt uitdrukkelijk het overdreven gebruik van dure westerse consultants in ontwikkelingslanden. In Cambodja bv kregen 700 westerse consultants een loon waarmee 160.000 lokale personeelsleden mee hadden kunnen betaald worden, In Vietnam werden westerse consultants tot 27.000 dollar per maand betaald, ...

Voor België berekende ActionAid dat in 2003 slechts 31 % van onze ontwikkelingshulp effectief was ("real aid"), en dat 69 % van onze ontwikkelingsamenwerking "spookhulp" was.

Hiermee haalt België een zeer slecht resultaat in vergelijking met de meeste andere Europese landen.

Het resultaat is dat de Belgische "real aid" per inwoner slechts 1/3 is van de "real aid" per inwoner in Nederland.

PS : Dit zou ook betekenen dat meer dan 240 miljoen Euro Belgische overheidssubsidies niet doeltreffend zijn ingezet ? Wat had men met die 240 miljoen Euro kunnen doen, indien ze wel doeltreffend besteed zou geweest zijn ? Wel, men had bv 680.000 kinderen een gans jaar van de hongerdood kunnen redden ....

D. NGO's en winsten

Wanneer we over alle Belgische NGO's de kosten en uitgaven vergelijken, merken we dat de NGO's meer inkomsten hebben dan ze uitgaven doen, en dus "winst" maken.

Op een totaal van ongeveer 70 gecontroleerde NGO's, bleek dat voor 2004 de opbrengsten ongeveer 25 miljoen Euro hoger lagen dan de uitgaven.

Bepaalde NGO's sluiten hun boekhoudjaar 2005 af met belangrijke winsten, die dan in de "reserves" of het "investeringsfonds" worden belegd. *Vredeseilanden* bv sloot 2005 af met een winst van 2,8 miljoen Euro

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

E. Belgische kosten NGO's

Het lijkt logisch dat ontwikkelingssamenwerking NGO's een maximaal deel van hun budget zouden besteden in de ontwikkelingslanden ten gunste van de hulpbehoevenden.

Uit cijferanalyse blijkt echter dat een belangrijk deel van het budget in België uitgegeven wordt, of dat soms zeer belangrijke bedragen getransfereerd worden naar het internationale moederbedrijf.

Volgens beschikbare cijfers over Belgische NGO's aangesloten bij Coprogram, besteden zij :

- 32 % van hun budget aan partnerwerking in het zuiden (geen verder detail beschikbaar om te analyseren welk deel van deze besteding werkelijk als "real aid" bij de hulpbehoevenden terecht komt, en welk deel van deze besteding gebruikt wordt om de werkingskosten van de lokale partner te financieren)
- 37 % aan "niet-opgesplitste" kosten in het Zuiden (welk deel van deze niet verder gedefinieerde uitgaven komt als "real aid" terecht bij de hulpbehoevenden ?)
- 4 % aan de vergoeding van hun coöperanten in het Zuiden
- 21 % aan hun werking in het België (extrapolerend naar alle Belgische NGO's : 21 % op 720 miljoen Euro totale werkingsmiddelen betekent dus 151 miljoen Euro besteding aan Belgische werkingskosten ?)

Opvallende voorbeelden zijn **11.11.11** en **Oxfam** :

- **11.11.11** besteed jaarlijks 8,5 miljoen in België, en slechts 3,7 miljoen in het zuiden
- **Oxfam** besteed jaarlijks 8,5 miljoen in België, en slechts 7,8 miljoen in het zuiden

Deze voorbeelden kunnen vermoedelijk verklaard worden door transferten naar bevriende NGO's. Maar is dit transfert systeem efficiënt ? DGOS subsidieert een Belgische NGO, die het transfereert naar een andere Belgische NGO, die het transfereert naar een lokale NGO in het partnerland, die het besteed voor de hulpbehoevende.

Iedere transfert leidt tot vertraging, bij iedere transfert zijn er administratie/personeelskosten, door iedere transfert wordt het voor de overheid moeilijk om te controleren of de oorspronkelijke middelen op een doeltreffende wijze zijn ingezet als "real aid" in functie van de MDG's ...

Volgens een artikel in The Financial Times van december 2005, is 1/3 van al het tsunami-geld aan administratie en personeel besteed. Dit komt overeen met de bevindingen van ActionAid.

Ook voor Belgische NGO's vertegenwoordigd het personeel een belangrijke kost. De Belgische NGO's tellen meer dan 2.500 full-time bezoldigde medewerkers die natuurlijk betaald moeten worden uit de subsidies van de overheid en de giften van het publiek/bedrijfsleven.

De gemiddelde loonkost is moeilijk te berekenen. Op basis van het financieel jaarverslag van bv **Vredeseilanden** blijkt de gemiddelde maandelijkse loonkost iets boven 5500 euro te liggen (34 FTE in 2005, loonkost 2.572.000 Euro). Bij andere NGO's lijkt de gemiddelde maandelijkse loonkost eerder rond de 3500 euro te liggen.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's)
Kritisch doorgelicht

F. Getuigenissen van ex-NGO medewerkers

Op www.doordacht.be vinden we getuigenissen van (ex-)NGO medewerkers, die aantonen dat er een gebrek aan transparantie is, en dat teweinig middelen als "real aid" bij de hulpbehoevenden toekomen.

Dhr J.L., ex-medewerker van NGO-cooperant voor verschillende NGO's getuigt van fraude, dubbele financieringen door verschillende overheden, totaal gebrek aan transparantie, onethisch gedrag.

Dhr J.D., ex-medewerker van een grote Vlaamse NGO, getuigt dat een belangrijk deel van het budget werd geïnvesteerd in lobbying, sensibilisatie, fondsenwerving. Ook wordt er geen transparantie gegeven ivm het gebruik van giften.

Dhr E.D.B bevestigt dat in Rwanda slechts 1 euro op 10 bij de doelgroep arriveert, alhoewel het volgens de folders van de bewuste NGO's 80 % is.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

5. Vragen ivm ethiek ?

Zoals uit het bovenstaande blijkt, zijn NGO's echte multinationale ondernemingen geworden. We moeten ons dan ook enkele vragen ivm ethiek stellen.

A. Vragen ivm fondsenwerving

i. Bedelbrieven

Om van particulieren en bedrijven zoveel mogelijk giften te verzamelen, laten vele NGO's hun sensibiliseringscampagnes ontwikkelen door professionele marketingbedrijven.

Sommigen van deze gespecialiseerde marketingbedrijven ontwikkelen "bedelbrieven" waarvan de inhoud enkel bepaald wordt in functie van de emotionaliteit (zonder voldoende band met de realiteit), en verzenden deze brieven voor eigen risico.

Enkel indien de campagne "winst" oplevert, gaat een deel van de opbrengst naar de NGO. Vele van de ongeveer 240 campagnes die zo'n marketingbedrijf per jaar buitensturen voor hun tientallen NGO-klienten, worden omschreven als zijnde "op het randje" wat betreft het waarheidsgehalte.

Gekende NGO's zoals **Damiaanactie** maken gebruik van deze methode van fondsenwerving.

ii. Fondsenwerwers

Andere NGO's doen beroep op professionele fondsenwerwers : dit zijn gespecialiseerde bedrijven, die honderden professionele fondsenwerwers in dienst hebben. Deze fondsenwerwers doen zich voor naar het grote publiek als onbezoldigde vrijwilliger van de NGO (vb qua kleding) , maar krijgen in werkelijk een behoorlijk uurloon .

De NGO betaald aan het gespecialiseerd bedrijf 45 tot 50 € per schenker die binnengehaald wordt. Op deze manier verdwijnt een belangrijk deel van de giften van particulieren dus naar deze fondsenwerwers, en komt dit geld dus niet terecht bij de hulpbehoevenden.

Gekende NGO's zoals **Oxfam**, **Amnesty International** en **WWF** maken gebruik van deze methode van fondsenwerving.

Amnesty International haalde in 2005 op deze manier bijna 700.000 Euro giften op, wat dit meteen tot de grootste inkomstenbron van Amnesty International maakt. Amnesty International betaalde in 2005 in totaal 385.684 Euro als vergoeding naar het gespecialiseerde bedrijf. Dit betekent dat meer dan 50 % van de giften die via de fondsenwerfer van het grote publiek verzameld werden, moesten besteed worden aan de vergoeding van de fondsenwerfer, en dus niet ten goede komen van de echte hulpbehoevende.

In totaal investeerde **Amnesty International** in 2005 528.000 Euro aan campagnes voor fondsenwerving in België. Ter vergelijking : Amnesty investeerde datzelfde jaar slechts 76.000 Euro in projecten in België.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

B. Vragen ivm transparantie

NGO's geven ook vaak kritiek op privé-bedrijven, omdat deze niet steeds ethisch zouden handelen, niet transparant zijn of geen goede "corporate governance" zouden toepassen.

Privé-bedrijven worden echter veel sterker gecontroleerd (aandeelhouders, overheid, auditors, SOX, ...) en zijn veel meer transparant dan de NGO's. Toch halen vele NGO's een omzet die veel groter is dan deze van privé-bedrijven

Belgische NGO's geven ook veel te weinig financiële transparantie. Ze publiceren slechts enkele financiële cijfers, en informeren dat het volledige financieel jaarverslag door alle geïnteresseerden kan opgevraagd worden. Voor deze studie werden 6 grote en representatieve NGO's tot 2x toe aangeschreven om hun jaarverslag te verkrijgen, slechts 1 NGO reageerde en bezorgde ook werkelijk het jaarverslag...

Bovendien zijn er ook NGO's die hun middelen besteden aan doelstellingen die niet overeenkomen met de statuten van de NGO. Op deze manier misbruiken zij dus eigenlijk overheidssubsidies en de giften van het publiek/bedrijven

Een pijnlijk voorbeeld is het frauduleus faillissement van de NGO *Mensenbroeders*, die aangesloten was bij de *II.II.I.*-koepel. Deze organisatie had een jaarbudget van 385.000 €. In 2005 kwam aan het licht dat de boekhouding een verkeerd beeld gaf van de financiële toestand. Dit was het gevolg van slecht beheer van de directie. De NGO ging overkop en liet een financiële put na van 174.000 €. De bedrijfsrevisor die de NGO controleerde had nooit onregelmatigheden vastgesteld, maar het lag niet in zijn opdracht om te controleren of het gebruik van de financiële middelen in overeenstemming was met de doelstelling van de organisatie.

C. Vragen ivm correcte informatie

NGO's zoals *OXFAM* en *FAIR TRADE* werken rond "eerlijke handel". De consumenten betalen een forse prijs voor producten die rechtstreeks zouden zijn ingekocht voor een eerlijke prijs bij kleine producenten uit ontwikkelingslanden.

Volgens verschillende studies worden er via deze circuits vaak producten aangeboden die niet voldoen aan het principe van "eerlijke handel".

Volgens een studie door het Nederlandse TROS (twee vandaag) koopt Fair Trade niet rechtstreeks bij de kleine producenten, maar werkt het via tussenhandelaren die soms zelfs minder betalen dan de marktprijs.

Volgens een onderzoek uitgevoerd door de Franse econoom Christian Jacquiau naar fair trade ("Les coulisses du commerce quitable"), is er geen garantie dat keurmerken zoals bv Max Havelaar het predikaat "eerlijke handel" wel verdienen. De controle is niet onafhankelijk, omdat Max Havelaar zichzelf controleert. Zo zouden plantage-eigenaren de extra opbrengst van de eerlijke handel zelf opstrijken, en niet uitkeren aan de boeren.

6. NGO's en politieke invloed

Internationale studies hebben uitgewezen dat grote NGO's meer naambekendheid genieten dan grote prive-bedrijven, en dat het publiek meer vertrouwen heeft in grote NGO's dan in politieke partijen.

A. Invloed op de Belgische politiek

i. Democratisch mandaat van NGO's ?

Versillende commentatoren stellen zich vragen over het democratisch mandaat van NGO's : NGO's hebben meestal weinig aangesloten leden, ze zijn niet verkozen door de bevolking, en alhoewel ze dus geen echt democratisch mandaat hebben slagen ze er toch in het politieke gebeuren in België in belangrijke mate te beïnvloeden.

Zelfs de meest gekende NGO *Amnesty International* kende de afgelopen 5 jaar een daling met 30 % van het aantal leden. Het totaal aantal leden bedroeg in 2005 slechts 5800 personen, het totaal aantal actieve leden in de diverse werkgroepen bedroeg in 2005 slechts 790 personen.

ii. Politiek lobbywerk

1. Parlementaire invloed

Alhoewel de NGO's dus slechts een beperkt democratisch mandaat hebben, slagen ze er in de Belgische politiek sterk te beïnvloeden.

De verklaring ligt natuurlijk in de honderden miljoenen € overheidsteun en giften die de NGO's per jaar ontvangen, en de belangrijke investeringen die zij hiermee doen in reclame, politiek lobbywerk en sensibilisering. Grote NGO's hebben fulltime lobbyisten in dienst die, gesteund door gespecialiseerde werkgroepen, de Belgische politici benaderen en proberen te beïnvloeden.

Alleen vragen sommige commentatoren zich af of dit politiek lobbywerk echt gericht is op het belang van de hulpbehoevenden in de ontwikkelingslanden, of dat het lobbywerk meer tot doel heeft om de subsidiestroom door de overheid open te houden ? Zijn de belangrijke fondsen die geïnvesteerd worden in dit lobbywerk echt de meest doeltreffende bijdrage tot de MDG's van de Milleniumcampagne ?

Door de belangrijke financiële middelen, door de lobbyisten, door de zeer vele bezoldigde full-time medewerkers op studiediensten en administratie, en door de goede politieke contacten merken we dat de NGO's meer en meer politiek actief worden, ook in dossiers die niet onmiddellijk overeenkomen met de statuten van de NGO.

We merken ook dat NGO's en politiek vaak sterk verweven zijn . Enkele voorbeelden :

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) **Kritisch doorgelicht**

- Bruno Tuybens is nu in de Federale regering voor de SP.a de Staatsecretaris voor overheidsbedrijven. Dhr Tuybens was van 1999 tot 2003 ook voorzitter van **Amnesty International Vlaanderen**, en sinds 2005 is hij één van de 9 leden van het internationale bestuur van **Amnesty International**. Samen met Freya Van Den Bossche is Dhr Tuybens nu verantwoordelijk voor de verdeling van de subsidies van de Nationale Loterij, waarbij een belangrijk deel naar de NGO's gaat.
- Wivina De Meester (CD&V) die verschillende functies van minister en staatssecretaris heeft uitgeoefend, is voorzitter van de raad van bestuur van **IPIS**
- Verschillende huidige Federale Parlementsleden zetelden in de raad van bestuur van NGO's.:
  - Zo was bv Senator Pierre Galand (PS) de Secretaris-Generaal van de NGO **Oxfam** van 1967 tot 1996 en was hij van 1982 tot 1985 de Voorzitter van **het Comité de Liaison des ONG avec l'Union Européenne**. Hij was ook voorzitter van het **CNCD-11.11.11**.
  - S De Bethune (Cd&V) als voorzitster van **ACT/TRIAS**.
  - Senator J Steverlynck (CD&V) als voorzitter van **FORM** en bestuurslid **TRIAS**
  - ...
- Ook in het Vlaamse Parlement zetelen parlementsleden die nauwe banden met NGO's hebben, sommigen zijn lid zijn van de Commissie "Internationale Samenwerking" die de ontwikkelingshulp/NGO's moet beheren/controleren. Enkele voorbeelden :
  - Eloi Glorieux (Groen) die verantwoordelijke is geweest bij **Greenpeace** en **Forum voor Vredesactie**, is lid van de Commissie Internationale Samenwerking.
  - Bart Caron (Spirit) heeft als vrijwilliger voor **Oxfam** gewerkt, is lid van de Commissie Internationale Samenwerking .
  - Sabine Poleyn (CD&V), ex-vrijwilligster **Broederlijk Delen** in Guatemala, is lid van de Commissie Internationale Samenwerking

Met verschillende topfiguren uit de NGO's die ook mandaten hebben in het Parlement (en Parlementaire Commissies die ontwikkelingssamenwerking/NGO's beheren) en zelfs regering, is het duidelijk dat de politieke invloed van de NGO's in België blijft toenemen.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

2. Case Study : Vlaams Vredesinstituut

De echte politieke macht van NGO's wordt pas duidelijk wanneer er nieuwe overheidsinstellingen worden opgericht die in het interessegebied van NGO's vallen.

Een voorbeeld hiervan is het **Vlaams Vredesinstituut**, dat in 2004 opgericht werd als een para-parlementaire instelling bij het Vlaams Parlement. De oprichting van dit instituut is het gevolg van het initiatief van een aantal parlementsleden (bijvoorbeeld van W De Meester, die reeds voorzitter is van **IPIS**, een andere Belgische NGO die ook een Vredesinstituut is).

Wat is de invloed NGO's op het Vlaams Vredesinstituut ?

Volgens het decreet dat de oprichting regelde, bestaat de raad van bestuur uit 19 leden, verdeeld als volgt :

- 3 leden aangeduid door de vredesbewegingen/NGO's
- 3 leden aangeduid door de Vlaamse Interuniversitaire raad
- 6 leden aangeduid door de fracties in het Vlaams Parlement
- 4 leden op voordracht van de Sociaal Economische Raad Vlaanderen

In praktijk blijkt dat, behalve de 3 leden rechtstreeks door de vredesbewegingen/NGO's aangeduid, er nog minstens 4 leden in de raad van bestuur zitten die sterke banden met NGO's hebben : Katlijn Malfliet (voor CD&V) is ex-voorzitter **Pax Christi Vlaanderen**, Ondervoorzitter P Nauwelaers is lid van de raad van bestuur en het dagelijks bestuur van **Pax Christi** en **TRIAS**, Christophe Scheire (gecoopteerd lid) is perswoordvoerder van **Netwerk Vlaanderen VZW**, Directeur Tomas Baum was voordien directeur bij **IPIS**

Op een totaal van 19 leden in de raad van bestuur , zijn er dus minstens 7 die banden hebben met de NGO's. Bovendien zetelen er in de raad van bestuur ook 2 vertegenwoordigers van vakbonden (Els Dirix/ABVV, Jan Dereymaeker/LBC). Aangezien vakbonden en NGO's nauw samenwerken, zijn er in de Raad van Bestuur dus 9 van de 19 leden van die een band hebben met NGO's/vakbonden.

Wat is de efficiëntie van dit Vlaams Vredesinstituut ?

Men dient zich ook sterke vragen te stellen over de efficiëntie van dit Vredesinstituut : Alhoewel het in 2004 werd opgericht, en de Raad van Bestuur in januari 2005 werd geïnstalleerd, bevestigt het Vredesinstituut zelf in zijn jaarverslag over 2005 dat er tijdens gans 2005 nog geen activiteiten plaatsvonden.

Voor 2006 kreeg dit instituut een budget van **900.000 Euro**. Maar ook in 2006 was de "output" van het Vlaams Vredesinstituut zeer beperkt : controle via de website van het Vlaams Vredesinstituut leert ons dat alle adviezen vestrekt aan de Vlaamse Regering in totaal **29** blz echte tekst bevatten. Voor iedere pagina advies die afgeleverd wordt , beschikt dit instituut dus over een budget van 31.000 Euro ?

Ipv het schrijven van 29 pagina's algemene adviezen aan het Vlaams Parlement, had men met dit budget 2.500 kinderen een gans jaar van de hongerdood kunnen redden. Zou dit geen betere bijdrage zijn geweest aan de Millennium doelstellingen ?

Voor 2007 krijgt dit Vredesinstituut een subsidie van 929.000 Euro van de Vlaamse Gemeenschap....

Vrede is een nobel doel. Maar waarom dienen de Vlaamse Overheid en de Federale Overheid/DGOS een groot aantal verschillende NGO's te subsidiëren, die allen exact dezelfde activiteiten uitvoeren voor dezelfde opdrachtgever ? Is dit de meest efficiënte aanwending van het beperkte ontwikkelingsbudget, of is dit het resultaat van de politieke lobbying van de NGO's ? Voorbeelden van gesubsidieerde en overlappende NGO's op het domein van "vredestudies" zijn : **Vlaams Vredesinstituut**, **IPIS** (International Peace Information Service/Antwerpen), **GRIP** (Groupe de Recherche et d'information sur la Paix/Brussel), **Vrede VZW**, **Pax Christi**, **Justice et Paix** (onderdeel van CNCD/11.11.11.), **GRAPAX** (Groupe de Recherche et appui aux politiques de paix), ...

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

3. Invloed op buitenlandse politiek België

Er zijn echter ook voorbeelden gekend waar de NGO's politieke standpunten innamen, die zelfs een impact hebben op de internationale relaties van België met andere landen.

Een voorbeeld zijn **Oxfam** en **Vrede VZW**, die in de context van het Israelisch-Palestijns conflict opriepen tot een volledige boycot van Israëliische producten. Samen met andere NGO's zoals **11.11.11**, **Pax Christi**, **CNDC**... namen ze ook prominent deel aan een betoging in 2002 in Brussel voor Palestina en tegen Israël.

Ook is **Oxfam** België 1 van de NGO's (samen met **Vrede vzw**, Franstalig 11.11.11,...) die ocriep tot een boycot van Amerikaanse producten, wegens de oorlog in Irak. In alle andere landen zijn er slechts 2 tot 3 organisaties die deze boycot steunen, in België wordt deze boycot gesteund door ongeveer 80 organisaties, meestal NGO's.

Deze organisaties verlenen ook actieve steun aan acties zoals "stop Bush", "stop de Navo", ...

Acties zoals door **Oxfam** België en **Vrede vzw** veroorzaakten internationaal zoveel opschudding (vnl in de USA), dat Oxfam International zich publiekelijk en schriftelijk distancieerde van de politieke acties door Oxfam België.

Omdat Oxfam toch bijna 8 miljoen Euro overheidssubsidies krijgt per jaar, stelt de vraag zich of het organiseren van boycot acties tegen de USA en Israël de best mogelijke bijdragen zijn aan de Millennium doelstellingen, en conform zijn met de beleidsdoelstelling van de Belgische regering waarvoor de subsidies gegeven worden vanuit het budget ontwikkelingssamenwerking.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

B. Invloed op de Europese Unie

Ook op Europees niveau voeren de NGO's een sterke politieke lobbying naar de Europese Instellingen. De NGO's van alle lidstaten hebben zich georganiseerd in **CONCORD**, een politieke lobbying organisatie die meer dan 1.800 Europese NGO's verenigt.

De organisatie bewerkt de Europese Instellingen, om maximale subsidies te bekomen voor hun leden.

Europa, met een budget van 116 miljard Euro in 2005, is een belangrijke bron van subsidies voor NGO's.

- Europa spendeerde in 2005 een bedrag van 5,2 miljard Euro aan ontwikkelingssamenwerking, waarbij ongeveer 2,5 miljard subsidies aan NGO's werden gegeven.
- Bovendien is er EDF (European Development Fund) dat rechtstreeks door de lidstaten gefinancierd wordt. In 2005 beschikte het EDF over een budget van 23,6 miljard Euro om de activiteiten gedurende 5 jaar te financieren. EDF kan dus ongeveer 4,7 miljard Euro per jaar spenderen aan ontwikkelingshulp, het is niet bekend hoeveel geld hiervan als subsidies naar NGO's gaat.

Ook op Europees niveau bevestigt de Begrotingscommissie dat er teweinig mogelijkheden zijn om te controleren of de NGO's hun middelen doeltreffend besteden, dat er NGO's zijn die teweinig middelen doorsluizen naar de hulpbehoevenden, en besluit de Begrotingscommissie dat er geen indicaties zijn dat NGO's wel degelijk kosteneffectiever zijn dan overheidsinstellingen.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) **Kritisch doorgelicht**

7. Besluit

Er is een dringende noodzaak tot het herdefiniëren van de financiering van en de controle op NGO's.

NGO's zijn multinationals geworden die honderden miljoenen Euro subsidies en giften ontvangen. Bij vele NGO's worden deze middelen niet voldoende efficiënt ingezet, of ingezet op andere doelen dan bepaald in de Millenniumcampagne van de VN.

Er is te weinig transparantie over de manier waarop zij deze middelen besteden. Er is te weinig controle of de NGO's de middelen besteden in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen van de regering en met de Millennium Development Goals.

Degelijke NGO's vragen een minimum standaard voor NGO's; om te beletten dat NGO's van twijfelachtig allooï ongestoord "humanitair werk" kunnen blijven doen met belangrijke subsidies ontvangen van de overheid.

De overheid moet dringend de financiering van en controle op NGO's herdefiniëren om te beletten dat tientallen miljoenen Euro overheidssubsidies enkel ten voordele van malafide of niet-efficiënte NGO's en hun personeel zouden kunnen gebruikt worden.

Financiering mag enkel worden gegeven voor specifieke acties waarvan de doelstellingen zeer concreet zijn gedefiniëerd (zodat nadien kan gemeten worden in welke mate ze gerealiseerd zijn), en niet op basis van vijfjarenplannen.

De Europese Commissie bevestigt dat er geen aanwijzingen zijn dat het organiseren van ontwikkelingshulp via NGO's meer efficiënt zou zijn dan ontwikkelingshulp die rechtstreeks door de overheid georganiseerd wordt.

Rapporten van onafhankelijke onderzoeksbureau's (vb ActionAid) bevestigen dat de NGO's de hun toevertrouwde middelen niet voldoende doeltreffend gebruiken. Slechts 1/3 van de Belgische ontwikkelingshulp is "real aid". Ipv het totaal bedrag te verhogen dat de Belgische overheid aan ontwikkelingshulp besteedt, dient men dus het % "real aid" tov "spookhulp" te verhogen.

Audits dienen te worden uitgevoerd, ook in de ontwikkelingslanden waar het geld naar toe gaat, over de besteding van de subsidies. Deze audits moeten gebeuren door Belgische auditbedrijven, om te vermijden dat lokale auditbedrijven minder strenge procedures toepassen. Deze audits moeten proactief gebeuren; niet enkel re-actief nadat problemen zijn vastgesteld.

Net zoals prive-bedrijven moeten NGO's verplicht worden om SOX-compliant te worden, wat de enige garantie is dat financiële processen binnen de NGO correct worden uitgevoerd en dat er voldoende controle is. Enkel wanneer NGO's onderworpen worden aan de strenge controle regels van SOX (Sarbanes-Oxley) is er voldoende controle dat de financiële stromen behoorlijk gecontroleerd worden. Dit moet frauduleuze faillissementen zoals bij Mensenbroeders vermijden.

Maar zelfs een SOX-controle geeft nog geen garantie dat de budgetten ook efficiënt ingezet worden in functie van de Millennium doelstellingen.

De overheid moet zich dringend afvragen of het nodig is om met honderden verschillende NGO's te werken :

- velen zijn als concurrenten actief op hetzelfde terrein, zonder dat hun acties gecoördineerd worden.
- de veelheid aan NGO's maakt het quasi onmogelijk voor de overheid om controles uit te voeren ivm fraude en doeltreffend gebruik van middelen, het gebruik van de subsidies volgens de beleidsdoelstellingen van de overheid en de Millennium Development Goals, de verhouding tussen "real aid" en spookhulp

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

De Belgische overheid heeft gekozen om een zeer belangrijk deel van de ontwikkelingssamenwerking via NGO's te laten verlopen. Rekening houdend met de zeer slechte beoordeling van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in de studie van ActionAid, moet de overheid dringend actie nemen om de "real aid" via NGO's te verhogen, indien men de MDG's van de Milleniumcampagne wil realiseren.

Het totaal bedrag dat door de overheden van de rijke landen en door privé-personen/bedrijven als ontwikkelingshulp geschonken wordt, is voldoende om de ergste problemen rond honger en armoede wereldwijd op te lossen !

Helaas verdwijnt het grootste deel van deze ontwikkelingshulp in de werkingskosten van NGO's en in "spookhulp", en komt het niet als "real aid" bij de hulpbehoevenden terecht.

De ontwikkelingshulp moet maximaal in Afrika, Azië, Zuid-Amerika, ... geïnvesteerd worden als "real aid" voor de hulpbehoevenden, en mag niet dienen om een veelheid aan elkaar overlappende "ontwikkelingsbedrijven", "politieke lobbygroepen" en "studiegroepen" in België in leven te houden!

Niet reageren tegen de huidige mistoestanden kost mensenlevens in de ontwikkelingslanden ! Onze politici dragen hier een zeer grote verantwoordelijkheid indien er niet wordt opgetreden om op korte termijn het aandeel van de "real aid" tov "spookhulp" drastisch te verhogen.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) Kritisch doorgelicht

8. Bronnenvermelding

Belgisch Rekenhof, "Programmafinanciering van niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisaties", Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, oktober 2005

Frans Rekenhof, Cour des Comptes, Synthèse du rapport public thématique janvier 2007, "L'aid française aux victimes du tsynami du 26 décembre 2004"

Europees Parlement, Begrotingsprocedure 2007, "werkdokument nr 14", september 2006

Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Directie Generaal Ontwikkelingssamenwerking, activiteiten verslag 2005

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, DGOS, "Belgische Ontwikkelingssamenwerking"

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, DGOS, "Mondiaal Partnership voor Ontwikkeling, Millennium Ontwikkelingsdoelstelling 8, Eerste voortgangsrapport van België 2004"

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, DGOS, "DGOS Activiteitenverslag 2005"

Donorinfo, Stichting van openbaar nut, www.donorinfo.be

Financiële Jaarverslag van NGO's

COPROGRAM, Vlaamse Federatie van NGO's voor ontwikkelingssamenwerking

ACODEV, Franstalige Federatie van NGO's voor ontwikkelingssamenwerking

www.doordacht.be

ActionAid International, Real Aid, "An agenda for making aid work"

ActionAid International, Real Aid, "Making technical assistance work"

Diverse artikels in De Standaard, De Tijd en The Financial Times

Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie (jaarverslagen 2005/2006, begrotingsdocumenten en Adviezen aan de Vlaamse Gemeenschap)

© Actiegroep "Stop Armoede Nu", Brussel, november 2006